

SOCIALPOLITISK VISION

Visionstekst

Alternativets socialpolitik har som visionært mål, at alle mennesker kan udfolde deres livspotentiale på højest mulige niveau og være en del af fællesskabet uanset baggrund og tilhørsforhold.

Socialpolitikken skal bygge på en tillid til at det enkelte menneske som udgangspunkt er ekspert i sit eget liv, men også en forståelse af, at mennesker i nogle perioder ikke er eksperter i noget som helst. I disse perioder skal den enkeltes udfordringer løses i nært samarbejde med vedkommende og dennes familie og nære netværk.

Alternativet ønsker en udvikling af socialpolitikken fra såkaldt systemvelfærd til relationsvelfærd. Relationsvelfærd indebærer, at sociale indsatser tager udgangspunkt i det enkelte menneskes ønsker og behov, modsat systemvelfærd, der tager udgangspunkt i standardiserede løsningsmodeller med meget høj grad af kontrol og administration. Der skal være færre regler og mere plads til den gode relation mellem borger og socialarbejder.

En sådan udvikling kræver, at samfundets sociale frontmedarbejdere – sagsbehandlere, socialrådgivere og gademedarbejdere m.fl.– frisættes til at bruge deres faglighed til at skabe en tillidsfuld relation med borgeren, hvor den enkeltes individuelle ønsker, behov og drømme er omdrejningspunktet for indsatsen.

Vi skal være i stand til at flytte flere frontmedarbejdere fra kommunale kontorer til byens rum, hvor de via sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og sundhedsmæssige projekter kan være med til at skabe sociale bydelsløft i samarbejde med de mennesker, der er berørt af sociale udfordringer, samt lokalbefolkningen.

Vi ønsker, at folk kan få den hjælp de har brug for, uanset hvilken del af systemet de er i kontakt med.

Samtidig skal vi ændre dokumentationskulturen, så vi dokumenterer, hvorvidt den sociale indsats skaber progression og værdi set fra borgerens perspektiv. Hvis den sociale indsats fører til efterfølgende besparelser, skal pengene løftes tilbage til nye sociale investeringer.

Alternativet prioriterer den frie grundforskning på det sociale område højt, og vi vil sikre, at viden derfra skaber værdi på uddannelserne og i det praktiske arbejde.

Socialpolitikken skal understøtte vores allesammens medansvar for hinanden, og bidrage til, at værdier som empati og generøsitet manifesterer sig som overordnede pejlemærker for det sociale arbejde bredt

Vi vil sikre, at frivillige foreninger, civile organisationer og uformelle fællesskaber kan få bedre muligheder for at hjælpe udsatte mennesker og dermed blive en endnu stærkere del af det sociale sikkerhedsnet. Ligesom private virksomheder, 4. sektor virksomheder og sociale virksomheder skal have større muligheder for støtte socialt udsatte menneskers udvikling og trivsel.

Tre konkrete forslag

Fra bæk til bolig:

Vi har akut mangel på boligløsninger, der med kort varsel kan give hjemløse et personligt og værdigt hjem. Med udviklingen af forskellige former for containerboliger, venligboliger mv. er der masser af muligheder for at skabe nye individuelle og midlertidige boligtilbud, der samtidig danner rammen for opbygning af gode meningsfulde fællesskaber og understøtter bevægelsen mod en mere permanent bolig og stabil hverdag.

De enkelte tilbud kan tilknyttes fremskudt støtte, sagsbehandling og relevante indsatser, og tilbuddet kan udformes som bofællesskaber med studerende eller andre beboere som det f.eks. kendes fra storbylandsbyen i Aarhus.

Alternativet vil med en pulje på 75 mio. kr. støtte etableringen af billige midlertidige boformer, der udvikles i samarbejde med hjemløse og som kan danne rammen for en overgang fra bæk til bolig.

Borgerstyrede budgetter:

Alle kommuner i Danmark skal have mulighed for at arbejde med personlige borgerstyrede budgetter. Det kan være et budget på for eksempel 50.000 kroner, der giver særligt udsatte borgere mulighed for at løse deres største problemer først. Helt konkret hjælper en gademedarbejder den udsatte borger med at lave et budget, der skal løse de udfordringer, som borgeren ser i sit liv. Det kan være, at få ordnet tænder, behandling for social fobi, tage kørekort, fitnesskort eller hjælp til at etablere kontakt til deres familie. Det er normalt ydelser, som man skal søge om og vente på, men med de personlige budgetter dropper vi bureaukratiet, paragrafferne og støtter borgerne med det samme. Ideen kommer fra England, hvor erfaringen betyder, at alle kommuner i dag skal arbejde med personlige budgetter for udsatte. I Danmark har Alternativet sikret en pulje på 10 millioner kroner fra Satspuljen til forsøg med borgerstyrede budgetter til udsatte mennesker.

Nedbrydning af siloer:

Der skal laves en lov om sammenhæng og helhed i samfundets indsatser over for den enkelte borger og dennes familie. Loven skal stå over de enkelte love som folkeskoleloven, beskæftigelseslovgivningen, sundhedslovgivningen, sociallovgivningen.

Loven skal sikre, at en borger i Danmark får den behandling, som vedkommende har brug

for og ikke kun den behandling, som vedkommende får i den del af systemet, som borgeren er i kontakt med.

Borgeren og dennes familie skal have ret til at blive set og behandlet som en helhed ud fra en konkret individuel vurdering. Der skal kunne klages til en ankeinstans, såfremt man ikke er blevet behandlet som en hel person ud fra en konkret og individuel betragtning.

En sådan lov vil bryde med "silotænkningen" og nedbryde bureaukratiet omkring de statslige og kommunale "siloer". Og sikre, at vi bruger forskellige dele af velfærdssamfundet til at give den dårligst stillede del af befolkningen en bedre støtte og behandling.

Tre ulemper

At sætte socialarbejderne fri og flytte deres fokus fra dokumentation og bureaukrati kræver et højt fagligt niveau blandt disse og en kulturændring ift. arbejdsgange, da der i mange år har været fokus på dokumentation, lovændring og andre bureaukratiske processer samt en "workfare" tilgang til borgerne i det sociale system, hvilket vil sige at det altoverskyggende fokus i sociale indsatser er at få folk i beskæftigelse.

Udfordringer skal løses i samarbejde med den enkeltes familie og netværk, men hvis man havner i udsatte positioner kan en af grundene til det være at man netop ikke har et stort netværk eller en ressourcestærk familie. Ligeledes risikerer borgere i det sociale system i nogle tilfælde at skubbe familier og venner fra sig på grund af fx misbrugsproblemer.

Det kan være svært at lave politik der understøtter mellem menneskeligt ansvar, empati og generøsitet.

Baggrund for visionen

Det er tid til at tænke velfærd og sociale indsatser på nye måder. Denne visionstekst skal være springbrættet for videre politikudvikling, der kan forbedre mulighederne for, at socialt udsatte og udfordrede mennesker kan udleve deres livspotentialer.

Hvordan er visionen udarbejdet

Arbejdsgruppen bestod af Alternativets socialpolitiske ordfører og politisk assistent Jesper Elbæk Drejer Andersen. Arbejdet med visionen blev sat i gang i marts måned.

Forløbet har været som følger:

Forespørgsel om input fra KV-17 kandidater og tillidsvalgte sendt ud via henholdsvis mail og nyhedsbrev. På baggrund heraf og partiprogrammets afsnit med overskriften social bæredygtighed, har vi formuleret visionsteksten i løbende dialog med nedenstående.

Visionen har desuden været sendt ud til Politisk Forum-høring i alle storkredse. Der kom en del høringssvar, der er bearbejdet til den færdige vision af Politik Forum og arbejdsgruppen.

Hvem har været inddraget:

Helle Øbo
Anni Ehlers
Thit Aaris-Høeg
Karen Lumholt
Lars Uggerhøj
Jon Kiellberg
Claus Jansson
Manu Sareen

Visionsstillere:

Torsten Gejl
Anne-Marie Gertsen
Bente Holm Villadsen
David Wedege Petersen
Jesper Elbæk Drejer Andersen
Jørgen Folkvang
Mai Nielsen
minna sadjadi
Peter van Hauen
Susanne Zimmer